

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis Expositio

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Explicantur distinctius prædicta, parag. 3

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

mentum administrandum, præter jurisdictionem, requiritur Approbatio Episcopi, de qua latè mox. Parochus ergo potest quidem suam jurisdictionem delegare a hanc enim potestatem habuit à Sacro b Textu, neque ea fuit unquam revocata, sed quia non potest approbare, (hoc enim pertinet ex Tridentino ad Episcopum, ut paulò post videbimus) ideo non potest simplici Sacerdoti dare completam potestatem administrandi hoc Sacramentum, ne pro Parochianis quidem suis. Non ergo sequi possum aliquos e affirmantes, etiam post Tridentinum, posse; Sequi, inquam, non possum, quia saltem usus antiquus, quo nemo, quantum scire possum, ex Parochis hanc potestatem sibi vendicat, interpretatio est tacita, ea ipsos carere.

Dixi, *Simplici Sacerdoti*, nam, an alteri Parocho, quæram mox.

14. Illud hic obiter scito, quando Episcopus tibi confert licentiam audiendi Confessiones, duo tibi conferre, nimirum jurisdictionem, & approbationem, nisi expressè explicet se unam dare, & non alteram. Ratio est, quia illud (confero, seu do tibi licentiam) utrumque involvit.

§. III.

Explicatur distinctus, quibusnam prædicti possint ministrare hoc Sacramentum.

1. Quoniam dictum est, prædictos posse suis subditis ministrare Poenitentiae Sacramentum, inquirimus in præsentia, Equisnam sit existimandus subditus in hac materia?

Habitationem permanentem habentes?

2. Dico, certum esse, eos, qui in hac Diocesi, vel Parochia habent domicilium originis, & habitationis, hoc est, eos, qui hic nati sunt, & hic permanenter habitant, esse in hac materia subditos hujus Episcopi, vel hujus Parochia, & ab his posse illos recipere Sacramenta, & consequenter absolutionem, Patet, quia hi sunt maxime subditi.

3. Quid si hæc duo, hoc est nativitas, & habitatio non sint conjuncta? Respondeo. Si hic domicilium fixum quis habeat, licet hic natus non sit, potest ab hoc Episcopo, vel Pa-

rocho recipere Sacramenta. Contra verò non potest, si alibi fixum habeat domicilium, solum ex eo capite, quod hic natus fuerit. Ratio est, quia in priori casu es subditus, non in posteriori. Neque obstat paritas ducta ab ordinatione, quæ potest haberi ab Episcopo illius loci, ubi quis natus est, juxta suo floco dicenda. Non obstat, inquam, quia id concessum est ex peculiari dispositione Pontificia, quæ similis non invenitur in casu, de quo in præsentia loquimur. Dixi (solum ex eo capite, & c.) propter illa, quæ dicenda sunt mox præsertim nu. 25.

4. Sed quæres, Quando nam domicilium fixum quis in hoc v. g. loco habere dicendus est?

Respondeo. Quando adsunt indivisibiliter hæc duo. Primum, quod animus is habeat perpetuo hic manendi, & Secundò, quod actu materiale domicilium huc transfulerit; statim enim atque hæc duo adsunt, dicitur quis simpliciter, & absolute hujus loci habitator.

5. Pari modo, ut quis deserat domicilium, duo etiam requiruntur indivisibiliter. Primum, animus hic non habitandi, & actualis, materialisque translatio. Unde si animum habeas hinc discedendi, sed nondum discessisti, tuam sedem transferendo, subditus adhuc permanes hujus Episcopi. Nota autem, animus permanendi in priori casu, & animus discedendi in posteriore sufficere cum dicta translatione ad prædictos effectus pro foro interno, at pro foro externo requiritur probatio, & per aliquos decennalis habitatio, de qua te in dicto Tract. de Ordine.

6. Quæret curiosus. Si quis incolat domum sitam in confinio duarum Parochiarum, in cujusnam Parochia dicitur domicilium habere, & consequenter ejus erit Parochianus?

Respondeo. In ejus Parochia, in qua patet porta principalis, magisque frequentata illius domus, quia ex aditu h. judicatur de domo, cui cedat. Ita i Barbofa. Quid si in eodem casu utraque porta sit æque principalis, ut in magnis domibus aliquando evenire contingit?

7. Respondeo. In utraque, quia in more, & victu humano, utriusque Parochia dici is habitator rectè potest. Vide mox, num. 13.

Habitationem transiens habentes?

Hæc num. 4

2 Vide de hoc, quod dicam c. 5. §. 3.
b C. omnis utriusque sexus de poenitentia in 6.
c Th. Hurz. T. 2. Variis Quæst. Tr. 12. c. 1. §. 2. dub. 1. nu. marginali. 2023.
alii, quos refert, Sed rejicit Diana p. 11. Tr. 4. ref. 13. §. Quæro 5. d Mox. c. 5. §. 1. nu. 5.

f L. 7. de Ordine c. 6. §. 1. à nu. 6. g C. cum nullus de Temp. Ordinatio num in 6.

a
d
2
di
4
6
cy
m

b
de
tu

h L. et tu ados ff. de legatis 3. i Barbofa de pot. Ep. nu. 71. de pot. Pa roch. c. 11

cp

8. Hæc de habitatione permanenti. Dicamus nunc de transeunte, An scilicet, & quando, transeuntes per aliqua loca, vel peregrè ad aliquem locum euntes connumerentur inter subditos illius loci, ad effectum, ut possint Sacramenta ibi recipere.

Quatuor modis ejusmodi transitus contingere potest, qui separatim sunt à nobis, & doctrinæ clarioris gratia, distinguendi.

9. Primò enim, si tu retinens animum hic permanentè habitandi, divertis in aliam Dioccesim, seu Parochiam, animo ibi permanenti pro majore parte anni, vel etiam per aliquot annos, sed finito negotio, v.g. studio, lite, &c. intendis ad locum tuum reverti, quo pacto dicitur in alia Diocesi, vel Parochia habere quasi domicilium, sic inquam, si te habes, potes absolvi, atque assistentiam tui matrimonii habere, cæteraque Sacramenta recipere, tum ab Ordinario tuæ permanentis habitationis, tum ab Ordinario tui quasi domicilii, vel ab eorum legitimis delegatis; censuris enim à utrobique subditus, imò si in loco tui quasi domicilii in veniretur Parochus tuæ permanentis Diocesis, seu Parochiæ, posses ab illo Sacramentum Pœnitentiæ obtinere; cætera verò Sacramenta per accidens, non posses, saltem regulariter, quia, cum ex se conferantur cum publicitate, præjudicium generas Ordinario præsentis loci.

10. Secundò, si tu, retinens animum habitandi in tua Diocesi, divertis ad aliam pro brevi tempore, vel ob recreationem, vel, ut loquitur *b* Textus, ad ruralia opera ibi exercenda, quo pacto vocaberis Hospes, & Peregrinus, quales etiam sunt omnes itinerantes brevi in Patriam reversuri. Si (inquam) sic te habes, non potes ex vi Juris absolvi, nec recipere assistentiam tui Matrimonii, nec alia Sacramenta, nisi à tuo Ordinario, quia illius es tantummodo subditus; nam propterea in eodem Textu dicitur hujusmodi Hospites, si decedent, non eiectione ab ipsis sepultura, non debere sepeliri in Ecclesia, ubi decedunt, sed in sua Parochiali.

11. Dixi autem (ex vi Juris) nam ex consuetudine, & interpretativo consensu omnium Ordinariorum, potes Sacramenta necessaria, etiam, & in alia, ubi peregrè degis, recipere, puta Sacramentum Pœnitentiæ, Eucharistiæ; & Extremæ Unctionis. Id exendit contra communem sententiam Pontius *c* ad as-

sistentiam Matrimonii, imò, & ad Dispensationes; sed mihi difficile apparet, in his non necessariis adesse consensum illum. Nam propterea in praxi non audeo Pontii sententiam amplecti, de qua re iterum, cum de dispensatione Irregularitatis.

12. Quoad hoc igitur Pontium non sequor, sequor tamen illum, quoad aliud. Tametsi enim nonnulli doceant, si quis in aliam Dioccesim se consulto transferat, ut absolvat à peccatis per alium, quam per suum proprium Pastorem, cui non vult sua peccata exponere, nonnulli, inquam doceant, hunc nulliter absolutionem recipere, quia in hoc casu, ajunt, ubi intervencit mala fides, & dolus, non presumitur consensus proprii Pastoris, cum nemini sua fraus Patrocinari debeat, tamen meritò *d* Pontius cum aliis satis probabiliter docet, & validè, & licitè hunc absolutionem recipere, ductus ex illa regula Juris. *Nullus videtur dolo facere, quando utitur iure suo.* Cum ergo unusquisque jus habeat adeundi alium locum à suo, ibique se in statu gratiæ ponere, qui id facit, nulla fraude, dolo utitur nullo. Adde, Episcopos nunquam sui hujus dissensus in dicto casu, ne exiguum quidem signum ostendisse.

Habitationem æqualem in duobus locis habentes.

13. Tertio. Si tu pro una æquali anni parte, v.g. hyeme, moraris in uno loco, v.g. Panormi, aut pro alia v.g. æstate in alio, v.g. Montis Regalis, ab utriusque loci Ordinario, seu Parocho, Sacramenta tuto recipies, quia tunc, tum ex jure, tum ex Doctoribus censetur habere duplex domicilium, ita, ut, probabilissima sententia sit, ut dum hyeme v.g. moraris Panormi, possis ea recipere, tum ab Ordinario, vel Parocho Panormitano, tum ab Ordinario, vel Parocho Montis Regalis; & dum æstate moraris Montis Regalis, possis tum ab Ordinario Montis Regalis, tum ab Ordinario Panormitano; Id enim totum affert, te habere utrumque domicilium. Atque hæc confirmant, quod modo nu. 7. dixi de habitante in domo sita in confinio duarum Parochiarum existentibus duabus portis aequè Principalibus.

*l. 1. de ma-
tr. c. 13. §. 1*

*d Pontius
l. 5.*

*c. C. 2. de
Sepul. in 6.
ca.*

*Sanc. l. 3.
de matr.
d. 24.*

*f Sanc. l. c.
cum Na-
var. Hen-
riq. item
Guttier-
rez de ma-
tr. d. 64. n.
2. Adver-
sa l. supra*

*a Sanc. l. 3.
de matr. d.
23. Bossius
de matr. c.
4. n. 8.
Advers. q.
64. de Sa-
cr. in com-
mu. sect. 6.*

*b C. 11. qui
de Sepul-
tur. in 6.*

c Pontius

*L. 7. de
dine. c.
2. n. 1
C. cum
illus de
mp. Or-
natio-
um in 6*

*L. 1. in
des. ff. de
legat. 3.
Barbosa
de par. Ep.
alleg. 3.
n. 71. l.
de par. Pe-
roch. c. 1.
num. 4*

Nullam habitationem habentes.

§. V.

14. Quartò denique, si tu sis vagus, hoc est, nondum habeas animum alicubi residendi, sive quia intendis semper vagari, sive quia relicta tua habitatione, nondum pervenisti ad locum destinatum, vel inquiris, in quonam loco residere debeas: Si, inquam, sic te habes,

a Sanc. d. l. potes a ubique recipere Sacramenta, quia 6. de matr. non est major ratio de uno loco, quam de alio, & ex alia parte brevis mora, qua in uno loco inveniris, addicit te illi. Hæc quoad effectum Absolutionis, nam quoad assistentiam b Infr. l. 8. Matrimonii, dicam infra latè b & quoad ferendas censuras dicam in Tractatu de Excommunicatione, & quoad suscipiendos c. 2. §. 5. à nu. 10. Ordines dicam in Tractatu de Ordine. c

c Infr. l. 7. de ord. c. 6. §. 1. à nu. 6.

§. IV.

De Delegatione Jurisdictionis absolvendi à peccatis, quæ fieri à Summo Pontifice solet.

1. Duæ tantummodo observationes circa hoc in medium sunt afferendæ. Prior Cum conceditur à Summo Pontifice, ut Religiosi ab Ordinario approbati, valeant excipere Confessiones omnium Fidelium, possent ex vi hujus clausulæ excipere Confessiones etiam Religiosorum, quia concessio est universalis, & nemini præjudicium afferens: tamen quia quæcumque Religio habet nunc peculiare privilegium, ut ejus Religiosi non suscipiant Pœnitentiæ Sacramentum ab aliis extra ordinem, ideo ipsi hodie excluduntur ab illo privilegio universalis, ut d. Suar. & Layman. e adnotarunt: Ita in Societate expressè à nostro Patre Generali nobis caveretur, ne quis nostrum absolvat Religiosos sine suorum Superiorum licentia.

d Suar. T. 4. de Relig. tr. 8. l. 2. c. 16. e Laym. l. 5. tr. 6. c. 10. nu. 19. in Compen. Privil. Soc. V. Absolvo §. 1. f Infr. c. 5. §. 2. à nu. 27.

2. Prædictam Jurisdictionem, seu potestatem ad absolvendum, ita delegat Summus Pontifex Religiosis singulis, ut hi eam communicatam habere debeant immediate à suis Superioribus. Sed de hoc infra statius.

Nonnulla de Delegatione Jurisdictionis absolvendi à peccatis, quæ ab Episcopo, vel similibus Prælati emanare solet.

1. Quandoquidem Religiosi, ut modo vidimus §. præcedenti nu. 2. prædictam jurisdictionem absolvendi habent à Summo Pontifice, mediantibus suis Superioribus, hanc quæret quis, an possint nihilominus eandem immediatè habere ab Episcopis, pro ipsorum Episcoporum ovibus, sine ulla dependentia ab ipsorum Religiosorum Superioribus? Respondeo. De hac re agam paulò inferius. g L. c. à nu. 28. h Sanc. l. 1. matr. d. 39. nu. 13. T. 1. tr. 2. d. 7. p. 9. nu. 6.

2. Quæres Secundò. Si quis Prælati compellus per metum gravem concederet hanc jurisdictionem absolvendi (idem de probatione) validane esset collatio, atque adeò Confessio, & Absolutio? Respondeo, Validam esse, docet Sanchez cum aliis, quia gesta per metum sunt voluntaria absolute, licet indirectè involuntaria. Sed invalidam esse, merito ait Pontius, aliique; quia concessio jurisdictionis est quædam donatio: at donatio meticulousa invalida est, ut alibi Inos diximus. c. Cruc. c. 2. d. 21. n. 6. Azor. Se-relati à Castrop. l. c.

3. Absolutionem Excommunicationis, Suspensionis, & Interdicti per metum datam, esse item invalidam, dicam, cum de Excommunicatione. Absolutionem autem à peccatis, (ut id etiam obiter scias) per metum collatam, validam puto cum Delugo in quibusdam similibus simili metu collatus, ut etiam alia Sacramenta valida sunt. Et confirmatur; nam quamvis Salas n. putet, sententiam, per metum latam, esse eo ipso irritam, Castrop. o tam men, & Azor. verius putant, esse validam, quia nullibi in jure invenitur irritata. Cum ergo Absolutio naturam sententiæ sequatur, nec erit ipsa irrita, licet metu collata. Simili modo Dispensationes, & signatè Dispensationem Irregularitatis, metu concessam, validam esse, putat Delugo, quia nimirum nullibi in jure irrita pronunciat. l. c. n. 7. p. Azor. pud Castrop. l. c.

4. Quæres Tertio. Quid si eadem (ut & Approbatio) extorqueantur per dolum, v. g. per commendationem falso concinnatam, quasi alicujus Principis?

Respon-